

Wczesna edukacja do Innego

Instrukcja przygotowania pracy semestralnej,
literatura pomocnicza i wybór stron internetowych

Forma zajęć: wykład

Prowadzący zajęcia: dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

Instrukcja przygotowania pracy semestralnej

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest przygotowanie pracy semestralnej zawierającej **koncepcję edukacji międzykulturowej**. Zadanie do wykonania **indywidualnie lub w zespołach 2-3 osobowych**.

Ma to być projekt działań edukacyjnych (zarys, pomysł, propozycja, szczegółowy plan) adresowanych do wybranych osób (np. grupy przedszkolnej, klasy szkolnej, grupy rówieśniczej, uczestników zajęć wybranej instytucji opiekuńczo-wychowawczej i lub organizacji pozarządowej, mieszkańców wybranej okolicy itp.). **Nie ma to być relacja z przeprowadzonych zajęć, badań naukowych ani program indywidualnej terapii.**

W udostępnionej przez prowadzącego zajęcia książce P.P.Grzybowski, *Spotkania z Innymi. Czytanki do edukacji międzykulturowej*. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2022, znajdują się przykłady Innych/Obcych, których może dotyczyć praca semestralna. Książka znajduje się w wolnym dostępie w Internecie m.in. w repozytorium cyfrowym UKW.

Praca powinna zawierać **następujące części:**

- **Część 1 - Określenie pogranicza kulturowego i występujących na nim problemów społecznych związanych z obecnością Innych/Obcych.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Jakiego pogranicza kulturowego (np. rodziny, przedszkola, szkoły, podwórka, miejscowości, regionu, kraju itp.) dotyczy koncepcja? Jakich problemów społecznych (np. napięć, konfliktów, dyskryminacji itp.) występujących w danym pograniczu kulturowym dotyczy koncepcja? W jakim celu będzie realizowana?
- **Część 2 - Określenie okoliczności, uczestników działań edukacyjnych oraz ich zadań do wykonania.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: W jakich okolicznościach będą realizowane planowane działania edukacyjne (miejsce, czas trwania)? Kto będzie uczestniczyć w planowanych działaniach edukacyjnych? Jakie czynności, zadania będą mieć do wykonania poszczególni uczestnicy tych działań?
- **Część 3 - Określenie środków dydaktycznych i form ich wykorzystania.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania: Jakie środki dydaktyczne i w jaki sposób zostaną wykorzystane w działaniach edukacyjnych? W jaki sposób ich wykorzystanie może pomóc w rozwiązaniu problemów społecznych występujących na wybranym pograniczu kulturowym? Proszę załączyć przykłady środków dydaktycznych do wykorzystania.
- **Część 4 - Wyjątkowe źródła informacji.** Należy udzielić odpowiedzi na następujące pytanie: Które źródła wykorzystane w trakcie prac nad koncepcją były szczególnie inspirujące i dlaczego?
- **Bibliografia** (wykaz wykorzystanej literatury, stron internetowych, filmów, programów telewizyjnych, audycji itp.).

Przedmiotem oceny jest praca semestralna opatrzona danymi osobowymi studentów na okładce. Wzór okładki przesyłany jest studentom pocztą elektroniczną i dostępny na stronie internetowej www.grzybowski.ukw.edu.pl

Pracę należy przekazać prowadzącemu zajęcia w formie wydruku podczas ostatnich zajęć zaplanowanych w systemie USOS. **Złożenie pracy po terminie skutkuje obniżeniem oceny.**

Literatura pomocnicza

Lektury dla dorosłych

- Abramowicz M. (red.), *Wielka nieobecna. O edukacji antydyskryminacyjnej w systemie edukacji formalnej w Polsce*, Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej, Warszawa 2011.
- Bernacka-Langier A., Janik-Płocińska B., Kosowicz A., Pawlic-Rafałowska B., Piegat-Kaczmarzyk M., Walczak G., Rejmer Z., Wasilewska-Łaszczuk J., Zasuńska M., *Inny w polskiej szkole - poradnik dla nauczycieli pracujących z uczniami cudzoziemskimi*, Fundacja Polskie Forum Migracyjne, Warszawa 2009.
- Błasiak P., *Azja dla najmłodszych. Materiały dla nauczycieli*, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2010.
- Bohosiewicz M., Kornacki P., Jurewicz J., Marek A., Kuspys P., Halik T., Czerniejewska I., *Imigranci w mojej klasie*, Stowarzyszenie Vox Humana, Warszawa 2011.
- Borowska M., Stoecker E., Zielińska H., *Szkoła równości. Temat lekcji: Wszyscy o wszystkim mało wiemy. Scenariusze lekcji z reportażami*, Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej, Warszawa 2016.
- Czerniejewska I. (red.), *Wielokulturowość na co dzień. Materiały dla nauczycieli*, Stowarzyszenie Willa Decjusza, Kraków 2006.
- Czerniejewska I., Main I. (red.), *Uchodźcy: teoria i praktyka*, Stowarzyszenie „Jeden Świat”, Poznań 2008.
- Czerniejewski M., Kubiak I., Malczewska M., Szczepanik W., *Uchodźcy. Materiał pomocniczy dla prowadzących zajęcia na temat uchodźców*, Stowarzyszenie Jeden Świat, Poznań 2001.
- Dziarmaga-Czajowska A., Górka D. (red.), *Afryka dla najmłodszych. Materiały dla nauczyciela*, Fundacja Edukacji Międzykulturowej, Warszawa 2008.
- Europejski Ruch Młodzieży przeciwko Rasizmowi, Ksenofobii, Przejawom Antysemityzmu i Nietolerancji, *Każdy inny, wszyscy równi...* Harcerskie Biuro Wydawnicze Horyzonty, Warszawa 2003.
- Grudzińska A., Kubin K. (red.), *Szkoła wielokulturowa. Organizacja pracy i metody nauczania. Wybór tekstów*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2012.
- Grudzińska A., Kubin K. (red.), *Ukryty program szkoły a równy dostęp do edukacji. Wybór tekstów*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2014.
- Grzybowski P.P., Idzikowski G., *Inni, Obcy - ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018.
- Grzybowski P.P., *Morycek w szkole. Żydowskie dowcipy o edukacji, w dialogu międzykulturowym*, Fundacja dla Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2016.
- Gwórak-Sosnowska K., Morżo I. (red.), *Języki świata. Materiały dydaktyczne do zajęć międzykulturowych*, UNESCO, Warszawa 2008.
- Idzik I., Nitka J., Marcinowska H., Onuchowska A., Kasprzyk T., Biłyk K., Reich A., Mackiewicz K., Cieśliński Ł., *Program edukacyjny „Różni - równi”. Podręcznik dla prowadzących lekcje na temat mniejszości narodowych i etnicznych*, Stowarzyszenie Jeden Świat, Poznań 2004.
- Jurek A., *Dzieci lecą pierwszą klasą. Jak wspierać dziecko w sytuacji migracji i przeprowadzki? Wskazówki dla dorosłych*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2015.
- Klorek N., Kubin K. (red.), *Innowacyjne rozwiązania w pracy z dziećmi cudzoziemskimi w systemie edukacji. Przykłady praktyczne*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2015.
- Klorek N., Kubin K. (red.), *Migracja, tożsamość, dojrzewanie. Adaptacja kulturowa dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracyjnym*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2015.
- Kołodziej A., Niesporek-Szambruska B., *O dialogu kultur w edukacji polonistycznej (na poziomie szkoły podstawowej)*, Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP, Kielce 2010.

- Koszewska K. (red.), *Zrozumieć innych, czyli jak uczyć o uchodźcach*, Wydawnictwa CODN, Warszawa 2001.
- Kowalczyk A., *Brakująca połowa dziejów. Krótka historia kobiet na ziemiach polskich*, WAB, Warszawa 2018.
- Kozakoszczak A., *Asystentka międzykulturowa / asystent międzykulturowy w szkole - doświadczenia, wnioski, rekomendacje*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2015.
- Kożyczkowska A., Młynarczuk-Sokołowska A., *Kulturowe konteksty dzieciństwa. Szkice antropologiczno-pedagogiczne*, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańska 2018.
- Kubin K. (red.), *(nie)Widzialne granice – o tym co dzieli i co łączy w wielokulturowości*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2015.
- Kusek R., Sanetra-Szeliga J. (red.), *Swoi - Obcy. Edukacja międzykulturowa w Polsce - materiały*, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2011.
- Lachowicz B. (red.), *Uczniowie z różnych kultur w szkole*, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Warszawa 2015.
- Lewowicki T., Suchodolska J. (red.), *Dzieci w procesie kształtowania postaw kulturowych. Przewodnik po ścieżkach edukacji regionalnej wielo- i międzykulturowej (materiały dla nauczycieli przedszkoli i szkół podstawowych)*, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego, Wyższa Szkoła Pedagogiczna ZNP, Oficyna Wydawnicza Impuls, Cieszyn - Warszawa - Kraków 2011.
- Machul-Telus B., Markowska-Manista U. (red.), *Afrykańska układanka. Bajki, legendy, opowiadania afrykańskie w edukacji globalnej. Materiały dla nauczycieli i pedagogów*, Fundacja Filmgramm, Warszawa 2018.
- Martinelli S., Taylor M. (red.), *Uczenie się międzykulturowe. Pakiet szkoleniowy nr 4*, Rada Europy i Komisja Europejska, Strasbourg 2000.
- Młynarczuk A., Potoniec K., *Edukacja międzykulturowa wobec integracji dzieci czeczeńskich na przykładzie projektu „Ku wzbogacającej różnorodności”*, Fundacja Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2009.
- Młynarczuk-Sokołowska A., Potoniec K., Szostak-Król K. (red.), *Przygody Innego. Bajki w edukacji międzykulturowej*, Fundacja Edukacji i Twórczości, Białystok 2011.
- Młynarczuk-Sokołowska A., Potoniec K., Szostak-Król K. (red.), *Przygody Innego. Bajki międzykulturowe na rzecz integracji dzieci cudzoziemskich*, Fundacja Dialog, Fundacja Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2015.
- Nowicka E. (red.), *Blaski i cienie imigracji. Problemy cudzoziemców w Polsce*, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2011.
- Nowicka E., Łodziński S. (red.), *Kulturowe wymiary imigracji do Polski. Studia socjologiczne*, ProLog, Warszawa 2006.
- Obidniak D., Konarzewska M. (oprac.), *Czytanki o edukacji. Dyskryminacja*, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Warszawa 2011.
- Ośko A., Piegat-Kaczmarczyk M., Rejmer Z. (oprac.), *Cały świat w naszej klasie. Scenariusze zajęć międzykulturowych*, Polskie Forum Migracyjne, Warszawa 2011.
- Piegat-Kaczmarczyk M., Rejmer Z., *Szkoła integracji międzykulturowej. Model pracy międzykulturowej WISE i przykładowe scenariusze zajęć*, Polskie Forum Migracyjne, Warszawa 2014.
- Popowska D. (oprac.), *Cały świat w naszej klasie*, Polskie Forum Migracyjne, Warszawa 2011.
- Starzewska M., Zowczak-Jastrzębska K. (oprac.), *Szkoła równego traktowania. Broszura dla nauczycielek i nauczycieli podejmujących tematykę antydyskryminacyjną w szkołach - wnioski z pierwszej edycji programu Szkoła Równego Traktowania oraz prezentacja działań*, Fundacja Centrum im. Profesora Bronisława Geremka, Stowarzyszenie Przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii „Otwarta Rzeczpospolita”, Warszawa 2015.
- Wojakowski D., *Swojskość i obcość w zmieniającej się Polsce*, Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2007.

- Ząbek M. (red.), *Między piekłem a rajem. Problemy adaptacji kulturowej uchodźców i imigrantów w Polsce*, Trio, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Wydziału Historycznego UW, Warszawa 2002.
- Ząbek M., Łodziński S., *Przekraczający granice. Uchodźcy w Polsce - próba spojrzenia antropologicznego*, Warszawa 2008.
- Żychlińska J., Głowacka-Penczyńska A. (red.), *Inny - Obcy - potwór. Kulturowo społeczne aspekty odmienności przez wieki*. Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2016.

Lektury dla dzieci

- Bardijewska L., *Zielony wędrowiec*, EZOP, Warszawa 2008.
- Barnes S., *Hektor*, tłum. J.Skotarska, Wydawnictwo M., Kraków 2014.
- Barth R., Bunge D., *Mój inny dziadek*, tłum. G.Chamielec. Kinderkulka, Warszawa 2019.
- Böszörményi G., *Kolory ludzi*, tłum. S.Stachowski, Namas, Poznań 2011.
- Brand S.M., *Święta na świecie*, tłum. E.Stępkowska, Znak Emotikon, Kraków 2021.
- Buregren S., *Mała książka o feminizmie*, tłum. I.Jędrzejewska, Czarna Owca, Warszawa 2007.
- Cardon L., *Kury, czyli krótka historia o równości*, tłum. T.Swoboda, Adamada, Gdańsk 2021.
- Cardon L., *Kury, czyli krótka historia o wspólnocie*, tłum. T.Swoboda, Adamada, Gdańsk 2021.
- Chmielewska J.M., *Niebieska niedźwiedzica*, Bajka, Warszawa 2012.
- Crossan S., *Kasieńka*, tłum. K.Domańska, Dwie Siostry, Warszawa 2017.
- Crowther K., *Mój przyjaciel Szymon*, tłum. K.Suchanow, EneDueRabe, Gdańsk 2010.
- Diou M., *Mała książka o rasizmie*, Czarna Owca, Warszawa 2011.
- Dubus B., *Tekla i jej chłopakowy świat*, Wytwórnia, Warszawa 2010.
- Dziewit-Meller A., *Damy, dziewczuchy, dziewczyny. Historia w spódnicy*, Znak Emotikon, Kraków 2017.
- Dziewit-Meller A., *Podróże w spódnicy*, Znak Emotikon, Kraków 2018
- Erlbruch W., *Straszna piątka*, tłum. Ł.Żebrowski, Hokus-Pokus, Warszawa 2007.
- Fellner H., Dutheil F., *Rasizm i nietolerancja - nie!* tłum. J.Woyciechowska, Muchomor, Warszawa 2005.
- Fundacja Oswoić Los, *Pogaduchy o niepełnosprawności dla dzieci i rodziców*. Fundacja Oswoić Los, Lublin 2013.
- Gilbert M., *Jest wiele wiar. O co pytają dzieci*, tłum. E.Kolasińska, Jacek Santorski & Co, Warszawa 2008.
- Gill-Piątek H., Krzywonos H., *Bieda. Przewodnik dla dzieci*, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2010.
- Grzelińska O., *Mama dookoła świata*, W.A.B., Warszawa 2012.
- Heubl M.U., Kołpanowicz M., *Kolorowe lzy klauna*, tłum. M.Kołpanowicz, AA, Kraków 2003.
- Jeong-Saeng K., *Psia kupa*, tłum. E.Matejko-Paszkowska, Kwiaty Orientu, Warszawa 2012.
- Kończak J., *Kobiety. Badaczki, czempionki, awanturnice*, Nasza Księgarnia, Warszawa 2018.
- Kotowska K., *Jeż*, Media Rodzina, Poznań 2010.
- Kotzwinkle W., Murray G., *Walter, pies pędzi-wiatr*, tłum. A.Skarbińska-Zielińska, Vizja Press & It, Warszawa 2007.
- Krohn L., *Pelikan: opowieść z miasta*, tłum. I.Kosmowska, Dwie Siostry, Warszawa 2008.
- Laszuk A., *Mała książka o homofobii*, Czarna Owca, Warszawa 2010.
- Lindenbaum P., *Igor i lalki*, tłum. K.Skalska, Zakamarki, Poznań 2009.
- Mateo J.M., *Emigracja*. tłum. M.Jordan, Widnokrag, Piaseczno 2013.
- Maxeiner A., *To wszystko rodzina! O dziecku nowej partnerki brata taty poprzedniej żony i o innych krewnych*, tłum. K.Weintrab, Czarna Owieczka, Warszawa 2012.
- Oponowicz K., *Boże czyli jak wygląda Bóg*, Agora, Warszawa 2016.
- Orlev U., *Babcia robi na drutach*, Wytwórnia, Warszawa 2009.
- Ostrowicka B., *Jest taka historia. Opowieść o Januszu Korczaku*, Literatura, Łódź 2012.

- Pankhurts K., *Wspaniałe kobiety, które zmieniły świat*, tłum. P.Lubowiecka, Grupa Wydawnicza K.E.Liber, Warszawa 2018.
- Pawłowska M., Szamałek J., *Kim jest ślimak Sam?* Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2015.
- Piotrowska E., *My ludzie*, Czarna Owieczka, Warszawa 2014.
- Piotrowska E., *Żółte kółka. Mam na imię Inna*, Wydawnictwo Książkowe Ibis, Żychlin 2014.
- Rockliff M., *Doktor Esperanto i język nadziei*, tłum. Z.Raczek, Mamania, Warszawa 2020.
- Simon Catelin V., *Jak dwie krople wody*, tłum. M.Rusinek, EneDueRabe, Gdańsk 2009.
- Stalfelt P., *Różni ale tacy sami*, tłum. I.Jędrzejewska, Czarna Owieczka, Warszawa 2013.
- Stanecka Z., Oklejak M., *Basia i kolega z Haiti*, Literacki Egmont, Warszawa 2011.
- Stanecka Z., *Świat według dziadka*, W drodze, Poznań 2013.
- Stark U., *Jak mama została Indianką*, tłum. K.Skalska, Zakamarki, Poznań 2008.
- Steinhöfel A., *Rico, Oskar i głębcienie*, tłum. E.Jeleń, WAM, Kraków 2011.
- Środa M., *Mała książka o tolerancji*, Czarna Owca, Warszawa 2010.
- Środa M., *O gender i innych potworach*, Czarna Owca, Warszawa 2014.
- Ungerer T., *Księżycolud*, tłum. M.Rusinek, Format, Wrocław 2011.
- Watanabe I., *Migranci*, Dwie Siostry, Warszawa 2022.
- Węgrzecka M., Zabielska-Stadnik I., *Masz prawa człowieka. Picture book na podstawie Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Tamaryn, Jabłonna 2014.
- Witek R., *Chłopiec z Lampedusy*, Literatura, Łódź 2016.
- *Wszystkie kolory świata*, Agora dla Dzieci, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa 2021.
- Wysocka M., *Jak to działa? Religie świata*, Wydawnictwo SBM, Warszawa 2019.
- Żakówna M., *Jak Maciek przestał być Małym*, TacyJakJa.pl, Piaseczno 2010.

Strony internetowe

- **Amnesty International Polska** - <https://amnesty.org.pl>
- **Centrum Dialogu im. Marka Edelmana w Łodzi** - <https://www.centrumdialogu.com>
- **Centrum im. Ludwika Zamenhofa** - <https://www.centrumzamenhofa.pl>
- **Centrum Wielokulturowe** - <https://centrumwielokulturowe.waw.pl>
- **Czasopismo „Edukacja Międzykulturowa”** - <https://us.edu.pl/wydzial/wsne/nauka-i-badania/serie-wydawnicze/edukacja-miedzykulturowa-2/>
- **Czwarty Świat Polska** - <https://www.atd.org.pl>
- **Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego** - <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/>
- **Fundacja „Przestrzenie Dialogu”** - <http://przestrzeniedialogu.org>
- **Fundacja ADRA Polska** - <https://www.adra.pl>
- **Fundacja Autonomia** - <https://autonomia.org.pl>
- **Fundacja Centrum im. Profesora Bronisława Geremka** - <https://geremek.pl>
- **Fundacja Edukacji Międzykulturowej** - <http://miedzykulturowa.org.pl>
- **Fundacja Forum Dialogu Między Narodami** - <http://dialog.org.pl/pl/>
- **Fundacja im. Księdza Jana Kaczkowskiego** - <https://fundacjakaczkowskiego.org>
- **Fundacja Inna Przestrzeń** - <https://www.innaprzestrzen.pl>
- **Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej** - <https://frs.org.pl>
- **Fundacja Ocalenie** - <https://ocalenie.org.pl>
- **Fundacja Peryferia - Ośrodek Solidarności Międzykulturowej** - <https://www.peryferia.org/kontakt>
- **Fundacja Pogranicze** - <https://www.pogranicze.sejny.pl>
- **Fundacja Polskie Forum Migracyjne** - <https://www.forummigracyjne.org>
- **Fundacja Przestrzenie Dialogu** - <http://przestrzeniedialogu.org>
- **Fundacja Shalom** - <http://shalom.org.pl>
- **Fundusz Obywatelski im. Henryka Wujca** - <https://www.funduszobywatelski.pl>
- **Galiczyjska Fundacja Rozwój i Edukacja** - <http://galicyjskafundacja.tilda.ws>

- **Grupa Granica** - <https://www.grupagranica.pl>
- **Grupa Zagranica** - <https://zagranica.org.pl>
- **Helsińska Fundacja Praw Człowieka** - <https://www.hfhr.pl>
- **Instytut Spraw Publicznych** - <https://www.isp.org.pl>
- **Integracja** - <https://www.integracja.org>
- **Jedni z wielu - Romowie** - <https://jedinizwielu.pl>
- **Kontynent Warszawa** - <https://kontynent-warszawa.pl>
- **Mapa Kultury** - <https://nck.pl/projekty-kulturalne/projekty/mapa-kultury>
- **Międzynarodowe Centrum Kultury** - <https://mck.krakow.pl>
- **Niepełnosprawni.pl** - <http://www.niepelnosprawni.pl>
- **Nomada - Stowarzyszenie na rzecz Integracji Społeczeństwa Wielokulturowego** - <https://nomada.info.pl>
- **Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych Rozdroża** - <https://rozdroza.com>
- **Otwarta Rzeczpospolita. Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii** - <https://www.otwarta.org>
- **Panorama kultur - Europa mniej znana** - <https://www.pk.org.pl>
- **Panorama Kultur** - <https://www.pk.org.pl>
- **Polska Akcja Humanitarna** - <https://www.pah.org.pl>
- **Polska Fundacja Pomocy Humanitarnej „Res Humanae”** - <https://reshumanae.org.pl>
- **Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego** - <http://www.ptpa.org.pl>
- **Pomorskie Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności** - <http://www.pfwb.com.pl>
- **Pozytywni w Tęczy** - <https://pozytywniwteczy.pl>
- **Pozytywnie Otwarci** - <http://pozytywnieotwarci.pl/index2.html>
- **Ratujmy Ludzi na Granicy** - <https://www.ratujmyludzinagranicy.pl>
- **Rodziny Bez Granic** - <https://rodzinybezgranic.pl>
- **Sieć Organizacji Społecznych dla Edukacji** - <https://sosdlaedukacji.pl>
- **Stowarzyszenie „Monar”** - www.monar.pl
- **Stowarzyszenie Antropologów Kultury Etnosfera** - <http://etnosfera.org.pl>
- **Stowarzyszenie Jeden Świat** - <http://jedenswiat.org.pl>
- **Stowarzyszenie Lepszy Świat** - <http://lepszyswiat.org.pl>
- **Stowarzyszenie Mali Bracia Ubogich** - <https://www.malibracia.org.pl>
- **Stowarzyszenie Nigdy Więcej** - <https://www.nigdywiecej.org>
- **Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna** - <https://etnograficzna.pl>
- **Stowarzyszenie Praktyków Kultury** - <http://www.praktycy.org>
- **Stowarzyszenie Pro Humanum** - <https://www.prohumanum.org>
- **Stowarzyszenie Romów w Polsce** - <http://stowarzyszenie.romowie.net/aktualnosci-2.html>
- **Stowarzyszenie Vox Humana** - <http://voxhumana.org.pl>
- **Strefa Wolno-Słowa** - <http://strefawolnoslowa.pl>
- **Tolerancja.pl** - <https://www.tolerancja.pl>
- **Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej** - <https://tea.org.pl>
- **Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „e”** - <https://e.org.pl>